Exam.Code:0308
Sub. Code: 2662

2071

M.A. (Economics) Second Semester

MAECO-201: Micro Economics-II

(In all mediums)

Time allowed: 3 Hours Max. Marks: 80

NOTE: *Attempt five questions in all, including Question No. I which is compulsory and selecting one question from each Unit.*

x-x-x

I. Explain any ten of the following:-

a) Conditions of long run equilibrium of an industry under perfect competition.

b) Welfare effects of an import tariff.

c) Tie in sales.

d) Benefits of monopoly power.

e) Group equilibrium.

f) Nash equilibrium.

g) Cartel cheating.

h) Excess capacity.

i) Bilateral monopoly.

j) Trade off between work and leisure.

k) Derive demand for factor input when one input is variable.

l) What is point of bliss?

m) Coase theorem.

n) Rawl's concept of justice/equality.

o) Compensation criterion. (10×2)

UNIT – I

II. Explain the concept of economic efficiency using the concepts of consumer surplus and producer surplus. Show how does a perfectly competitive market achieves economic efficiency? (15)

III. What is intertemporal price discrimination? In this context, discuss the peak-load pricing theory. (15)

UNIT – II

IV. Discuss the equilibrium of firm and group under monopolistic competition with selling cost. (15)

V. Explain prisoners' Dilemma and its implications in the context of oligopoly. (15)

UNIT – III

VI. Derive demand curve for factor input when several inputs are variable. (15)

VII. How wage rate is determined when there is monopolistic power in product market and monopolistic power in factor market. (15)

UNIT – IV

VIII. What is Pareto Optimality? Explain the conditions that must be fulfilled under production, consumption and exchange. (15)

IX. Critically examine Bergson-Samulson criterion for social welfare maximization. (15)

x-x-x

(Hindi and Punjabi versions enclosed)

P.T.O.

नोटः किन्हीं <u>पाँच</u> प्रश्नों के उत्तर दें। प्रत्येक भाग (1-4) से एक–एक प्रश्न का चयन करें। **प्रश्न–1 अनिवार्य है।**

-*-*-*-

1. निम्नलिखित में से किन्हीं <u>दस</u> प्रश्नों की व्याख्या कीजिए:–
   (क) पूर्ण प्रतियोगिता के तहत एक उद्योग के दीर्घकालीन संतुलन की शर्तें
   (ख) आयात शुल्क के कल्याणकारी प्रभाव।
   (ग) बिक्री में टाई।
   (घ) एकाधिकार शक्ति के लाभ।
   (ड.) समूह संतुलन।
   (च) नॉश संतुलन।
   (छ) कार्टेल धोखाधड़ी।
   (ज) अतिरिक्त क्षमता।
   (झ) द्विपक्षीय एकाधिकार।
   (ञ) काम और अवकाश के मध्य सामंजस्य
   (ट) जब एक इनपुट परिवर्तनशील हो तो कारक इनपुट की मांग का अनुमान
   (ठ) आनंद का बिंदु क्या है?
   (ड) कोज़ प्रमेय।
   (ढ) रॉल की न्याय/समानता की अवधारणा।
   (ण) मुआवजा मानदंड।

<u>भाग–1</u>

2. उपभोक्ता अधिशेष और उत्पादक अधिशेष की अवधारणाओं का उपयोग करते हुए आर्थिक दक्षता की अवधारणा की व्याख्या कीजिए। एक पूर्ण प्रतिस्पर्धी बाजार आर्थिक दक्षता कैसे प्राप्त करता है? स्पष्ट कीजिए।
3. अन्तरशखास्थि/इंटरटेम्पोरल मूल्य भेदभाव क्या है? इस संदर्भ में, उच्च मूल्य कीमत सिद्धान्त की व्याख्या कीजिए।

<u>भाग–2</u>

4. बिक्री लागत के साथ एकाधिकार प्रतियोगिता के तहत फर्म और समूह के संतुलन की चर्चा कीजिए।
5. अल्पाधिकार के संदर्भ में बन्दी दुविधा सिद्धान्त और उसके निहितार्थों की व्याख्या कीजिए।

<u>भाग–3</u>

6. जब अनेक आगत परिवर्तनशील हों तो कारक आगत के लिए माँग वक्र व्युत्पन्न कीजिए।
7. उत्पाद बाजार में एकाधिकार शक्ति और कारक बाजार में एकाधिकार शक्ति होने पर मजदूरी दर कैसे निर्धारित की जाती है?

<u>भाग–4</u>

8. परेटो इष्टतमता क्या है? उन शर्तों की व्याख्या करें जिन्हें उत्पादन, उपभोग और विनिमय के तहत पूरा किया जाना चाहिए।
9. सामाजिक कल्याण अधिकतमकरण के लिए बर्गसन–सैमुलसन मानदंड का समालोचनात्मक परीक्षण कीजिए।

-*-*-*-

ਨੋਟ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ (1–4) ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

-*-*-*-

1. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ <u>ਦਸ</u> ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ:–
   (ੳ) ਸੰਪੂਰਨ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ.
   (ਅ) ਆਯਾਤ ਟੈਰਿਫ ਦੇ ਭਲਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵ.
   (ੲ) ਵਿਕਰੀ ਵਿਚ ਟਾਈ.
   (ਸ) ਏਕਾਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਲਾਭ.
   (ਹ) ਸਮੂਹ ਸੰਤੁਲਨ.
   (ਕ) ਨੱਸ਼ ਸੰਤੁਲਨ.
   (ਖ) ਕਾਰਟਲ ਧੋਖਾਧੜੀ.
   (ਗ) ਵਧੇਰੀ ਖਿਮਤਾ
   (ਘ) ਦੋ ਪੱਖੀ ਏਕਾਅਧਿਕਾਰ
   (ਙ) ਕੰਮ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਤਾਲਮੇਲ
   (ਚ) ਜਦੋਂ ਇਕ ਇੰਪੁੱਟ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਰਕ ਇਨਪੁੱਟ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ
   (ਛ) ਅਨੰਦ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?
   (ਜ) ਕੋਜ਼ ਸਿਧਾਂਤ
   (ਝ) ਰਾਵਲ ਦੀ ਨਿਆਂ/ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਧਾਰਣਾ.
   (ਞ) ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਾਪਦੰਡ.

<u>ਭਾਗ-1</u>

2. ਉਪਭੋਗਤਾ ਅਧਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਕ ਸਰਪਲੱਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਰਨਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਆਰਥਿਕ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ. ਕਿਵੇਂ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਆਰਥਿਕ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ.
3. ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ, ਪੀਕ-ਲੋਡ ਕੀਮਤ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ.

<u>ਭਾਗ-2</u>

4. ਵਿਕਾਊ, ਖਰਚੇ ਨਾਲ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਧੀਨ ਫਰਮ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ.
5. ਅਲਪਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਕੈਦੀ ਦੁਬਿਧਾ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ.

<u>ਭਾਗ-3</u>

6. ਜਦੋਂ ਕਈ ਇਨਪੁਟਸ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਾਰਕ ਇਨਪੁੱਟ ਲਈ ਮੰਗ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਦੱਸੋ.
7. ਜਦੋਂ ਉਤਪਾਦ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਏਕਾਧਿਕਾਰਕ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰਕ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਚ ਏਕਾਧਿਕਾਰਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ. ਤਦੋਂ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਦਰ ਕਿਵੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

<u>ਭਾਗ-4</u>

8. ਪਰੇਟੋ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਕੀ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ ਜੋ ਉਤਪਾਦਨ, ਖਪਤ ਅਤੇ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ.
9. ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਬਰਗਸਨ-ਸੈਮੂਲਸਨ ਮਾਪਦੰਡ ਦੀ ਅਲੋਚਨਾਤਮਕ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰੋ.

-*-*-*-